

NEDOSTATEK

*trestnosti činu a trestu, ochranného
opatření a opatření ukládaného mladistvým*

aneb

„ODVRÁCENÁ STRANA“

trestní odpovědnosti

Prof. JUDr. V. Kratochvíl
Právnická fakulta MU

ZÁKLAD TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

VINA

**zaviněné naplnění znaků *subjektu, objektu a objektivní stránky*,
uvedených v zákonné skutkové podstatě činu soudně trestného**

ČIN SOUDNĚ TRESTNÝ:

- trestný čin (dospělého - § 3 a n. TZ)
- provinění (mladistvého - § 6 ZSM)

Čin NIKOLIV soudně trestný:

- přestupek

PRÁVNÍ NÁSLEDKY ZÁKLADU TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

TREST

OCHRANNÉ OPATŘENÍ

ukládané dospělému

(§ 23 a n. TZ, § 71 a n. TZ)

právní následek *TRESTNÉHO ČINU*

OPATŘENÍ (výchovná, ochranná, trestní)

ukládaná mladistvému

(§ 9 a n. ZSM)

právní následek *PROVINĚNÍ*

NEDOSTATEK TRESTNOSTI ČINU

trestnost činu *VYLOUČENÁ*

okolnosti trestnost vylučující existují *V DOBĚ* spáchání činu a působí
EX TUNC

- nutná obrana (§ 13 TZ)
- krajní nouze (§ 14 TZ)
- oprávněné použití zbraně (§ 15 TZ) a další v zákoně neuvedené

trestnost činu *ZANIKLÁ*

okolnosti způsobující zánik trestnosti činu nastávají až *PO* spáchání činu a působí
EX NUNC

- zánik nebezpečnosti činu soudně trestného pro společnost (§ 65 TZ)
- účinná lítost (§ 66 aj. TZ, § 7 ZSM)
- promlčení trestnosti činu soudně trestného (§ 67 TZ, § 8 ZSM)

JEDNY I DRUHÉ OKOLNOSTI NASTÁVAJÍ *PŘED* pm ROZHODNUTÍM o ČST

VYLOUČENOU A ZANIKLOU TRESTNOST ČINU JE NUTNO ODLIŠOVAT

Např.: trestnost návodu k § 13 TZ x trestnost návodu k § 213, posuzovaná podle § 214 TZ

NEDOSTATEK TRESTU, TrOp. ml.

Trest, TrOp. ml. *VYLOUČENÉ*

v důsledku nedostatku trestnosti činu, tj. jeho trestnosti vyložené i zaniklé

Trest, TrOp. ml. *ZANIKLÉ*

- *zánik práva státu na výkon trestu, trestních opatření*
 - promlčení jejich výkonu § 68 TZ, § 34 ZSM,
 - smrt odsouzeného,
 - agraciace /čl. 62, g Ú/,
 - upuštění od výkonu trestu § 327 /OS/, 340a /OPP/, 344 /PT/, 350h /Vyh/ TŘ
 - výkon/vykonané T, TOp., Hl. XXI. TŘ, § 74 a n. ZSM
- *zánik negativních důsledků odsouzení /pro odsouzeného/*
 - OSVĚDČENÍ *skutečné* § 60/1 TZ, osvědčení *fiktivní* § 60/2 = fikce neodsouzení § 60/3 TZ, PO
 - totéž platí pro PO s dohledem, Up od potr., Up od potr. s dohledem
 - *JINÝ* režim platí pro PP, PUp: osvědčení § 64/1, 2, 3 TZ = fikce vykonání trestu OS, ZČ, ZP
 - ZAHLAZENÍ odsouzení = fikce neodsouzení (ex decreto § 69 TZ, ex lege § 55/6 TZ, rehabilitace čl. 62, g Ú) /ke zvláštnostem zahlazení odsouzení mladistvého srov. § 35 ZSM/
 - *opis RT: zahlazená a nezahladená odsouzení; výpis z RT: jen nezahladená odsouzení*

DŮVODY ZÁNIKU TRESTU, TR. OP. NASTÁVAJÍ *PO pm ROZHODNUTÍ o ČST*

NEDOSTATEK OCHRANNÉHO OPATŘENÍ

Ochranné opatření *VYLOUČENÉ*

v důsledku nedostatku trestnosti činu, tj. jeho trestnosti vyloučené i zaniklé, s těmito výjimkami:

- vyloučená tr. Č.: § 13, 14, 15 TZ x § 12, § 72/1 TZ – OL obligatorní
- zaniklá tr. Č.: § 65, 66 TZ + § 226/e TŘ - § 72/2, b TZ - OL, § 67 TZ + § 227 TŘ – ...OL

Ochranné opatření *ZANIKLÉ*

- smrt odsouzeného
- upuštění od výkonu OL § 72/6 TZ + § 352 TŘ, OV § 22/4, § 83 ZSM, od ZVJMH upustit nelze
- výkon/vykonané OO Hl. XXI. TŘ, § 74 a n. ZSM

VAROVÁNÍ:

Ochranná opatření se na rozdíl od trestů a trestních opatření nepromlčují, nepromíjejí, nezahlazují

DŮVODY ZÁNIKU OCHRANNÉHO OPATŘENÍ NASTÁVAJÍ *PO pm ROZHODNUTÍ o ČST, ČJT*